

PHÁT HUY TÀI NGUYÊN ĐẤT NƯỚC - NÂNG TẦM HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VIỆT NAM

Ngày hội Khởi nghiệp Đổi mới sáng tạo (ĐMST) Quốc gia và Tuần lễ ĐMST và Khởi nghiệp TP Hồ Chí Minh năm 2023 (Techfest - Whise 2023) đã được tổ chức từ ngày 23/11 đến 25/11/2023 tại TP Hồ Chí Minh. Sự kiện do Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) phối hợp với UBND TP Hồ Chí Minh tổ chức. Tham dự sự kiện có Ủy viên Bộ Chính trị, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính; Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Thành ủy TP Hồ Chí Minh Nguyễn Văn Nên; các đồng chí Ủy viên Trung ương Đảng: Bộ trưởng Bộ KH&CN Huỳnh Thành Đạt; Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Nguyễn Chí Dũng; lãnh đạo các bộ/ngành, doanh nghiệp, tổ chức quốc tế, tổ chức chính trị xã hội... và hơn 500 doanh nghiệp khởi nghiệp ĐMST.

Nâng tầm hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST

“Phát huy tài nguyên đất nước - Nâng tầm hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST Việt Nam hội nhập quốc tế” là chủ đề của Techfest - Whise 2023. Đây là sự kiện lớn nhất trong năm hội tụ các cá nhân, tổ chức, mạng lưới hỗ trợ khởi nghiệp ĐMST trong nước, quốc tế dành cho cộng đồng khởi nghiệp ĐMST. Năm 2023, Việt Nam xếp thứ 46/132 quốc gia và nền kinh tế về ĐMST toàn cầu, đứng thứ tư trong khu vực ASEAN và nằm trong топ dẫn đầu của các nền kinh tế đang phát triển. Hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST của Việt Nam đang ngày một lớn mạnh, với sự tham gia của hơn 3.000 doanh nghiệp khởi nghiệp và hơn 140 trường đại học, viện nghiên cứu. Đặc biệt những năm gần đây, nhiều doanh nghiệp, cộng đồng kiều bào ở nước ngoài đã có sự đóng góp tích cực vào phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST trong nước.

Phát biểu tại chương trình Dấu ấn Techfest - Whise 2023, Bộ trưởng Bộ KH&CN Huỳnh Thành Đạt cho biết, hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST Việt Nam đã và đang có xu hướng phát triển tích cực. Theo Báo cáo chỉ số ĐMST toàn cầu (GII) do Tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới (WIPO) công bố tháng 10/2023, Việt Nam tiếp tục duy trì vị trí thứ 2 trong nhóm các quốc gia thu nhập trung bình thấp, chỉ sau Ấn Độ. Chỉ số xếp hạng của bảng xếp hạng các hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST toàn cầu - Startup Blink năm 2023 cũng cho thấy hệ sinh thái của các TP ở Việt Nam như Hà Nội và TP Hồ Chí Minh có những bước cải thiện, tiếp tục tăng trưởng, đưa Việt Nam

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính cùng các đại biểu tham quan gian hàng triển lãm sản phẩm/dịch vụ khởi nghiệp ĐMST.

xếp hạng thứ 58 trên thế giới về chỉ số này. Sau thời kỳ COVID-19, thu hút vốn đầu tư mạo hiểm tại Việt Nam đã tăng trưởng trở lại với 634 triệu USD năm 2022 và đạt gần 500 triệu USD trong nửa đầu năm 2023. Việc phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST có mục tiêu cuối cùng là tạo ra môi trường thuận lợi để hình thành và phát triển các doanh nghiệp khởi nghiệp ĐMST, tạo ra giá trị vượt trội. Vì vậy, hệ thống hỗ trợ cần thiết phải có hành lang pháp lý, chính sách và các chủ thể hỗ trợ mạnh. Cụ thể là các trung tâm hỗ trợ khởi nghiệp ĐMST làm hạt nhân để huy động, khai thác, liên kết và tối ưu hóa các nguồn lực trong hệ sinh thái tại trung ương và địa phương, khu vực tư nhân và nước ngoài. Hiện nay, trên cả nước đã có gần 200 khu làm việc chung, khoảng 70 vườn ươm doanh nghiệp, 30 tổ chức thúc đẩy kinh doanh và 108 quỹ đầu tư mạo

Bộ trưởng Bộ KH&CN Huỳnh Thành Đạt phát biểu tại chương trình Dấu ấn Techfest - Whise 2023.

hiểm. Bộ trưởng nhấn mạnh, nguồn lực quan trọng nhất hỗ trợ cho doanh nghiệp khởi nghiệp ĐMST chính là: (1) hành lang pháp lý thuận lợi và cơ chế, chính sách ưu đãi; (2) nguồn lực tài chính phù hợp; (3) sự liên kết chặt chẽ giữa khu vực doanh nghiệp và các trường đại học/viện nghiên cứu. Đây chính là hệ thống ĐMST quốc gia đã được hình thành và phát triển trong những năm gần đây.

Trong khuôn khổ của Techfest - Whise 2023, đã diễn ra nhiều hoạt động nổi bật như: Lễ khai mạc và triển lãm trưng bày sản phẩm, dịch vụ khởi nghiệp ĐMST, Diễn đàn chính sách quốc gia về phát triển hệ sinh thái ĐMST, chung kết Cuộc thi Tìm kiếm tài năng khởi nghiệp ĐMST quốc gia 2023, trao Giải thưởng ĐMST và Khởi nghiệp (I-STAR 2023) và nhiều phiên hội nghị, hội thảo, chuyên đề, cuộc thi khác. Sự kiện cũng hướng đến việc kết nối chuyên gia và những kiều bào Việt Nam thành công ở nước ngoài, tạo ra sự đoàn kết chung tay xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST của Việt Nam.

Được khởi xướng từ năm 2015, Cuộc thi Tìm kiếm tài năng khởi nghiệp ĐMST quốc gia là một trong những hoạt động thu hút sự quan tâm nhiều nhất. Năm nay, startup BUYO Bioplastics đã xuất sắc giành ngôi vị quán quân. Dự án mang lại sản phẩm nhựa sinh học 100% từ nguồn gốc tự nhiên. Sản phẩm nhựa của BUYO Bioplastics có khả năng phân hủy hoàn toàn trong môi trường tự nhiên, an toàn cho sức khỏe và nhiều ưu điểm vượt trội khác. BUYO Bioplastics sẽ là đại diện cho Việt Nam tại đấu trường quốc tế năm 2023.

Chính phủ sẵn sàng lắng nghe và điều chỉnh chính sách

Chương trình Dấu ấn Techfest - Whise 2023 đã vinh dự được đón Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính tham dự và phát biểu chỉ đạo. Thủ tướng khẳng định, KH&CN và khởi nghiệp ĐMST đang trở thành một xu hướng tất yếu, đồng thời là lựa chọn chiến lược và ưu tiên hàng đầu để đảm bảo sự phát triển nhanh chóng, bền vững của đất nước. Trong quá trình này, có cả thời cơ, thuận lợi, cũng như khó khăn và thách thức, quan trọng nhất là chúng ta cần phải có sự kiên trì, bản lĩnh và trí tuệ để phát huy tối đa thời cơ, thuận lợi và hóa giải khó khăn, thách thức để phát triển đất nước. Chúng ta phải coi khởi nghiệp ĐMST là một trong những nhiệm vụ chính trị quan trọng góp phần thúc đẩy mạnh mẽ tăng trưởng kinh tế, nâng cao năng lực cạnh tranh và hiệu quả sản xuất kinh doanh, tăng năng suất lao động, mở ra không gian phát triển mới. Thủ tướng nhấn mạnh, để công cuộc khởi nghiệp ĐMST phát triển hiệu quả, đòi hỏi chúng ta phải có chiến lược bài bản, thực hiện có trọng tâm, trọng điểm. Chính phủ sẵn sàng lắng nghe và điều chỉnh chính sách nhằm tạo điều kiện thuận lợi nhất, thực thi những mô hình thí điểm, đặc thù để thúc đẩy ĐMST và khởi nghiệp ĐMST. Quan điểm xuyên suốt của Chính phủ là lấy người dân, doanh nghiệp làm trung tâm, chủ thể, mục tiêu và động lực, nguồn lực của khởi nghiệp ĐMST.

Thủ tướng nêu rõ: để sớm thu hẹp khoảng cách phát triển và đưa Việt Nam trở thành một quốc gia hàng đầu về khởi nghiệp ĐMST, các bộ, ngành, địa phương, cơ quan/đơn vị cần có giải pháp gắn khởi nghiệp ĐMST với tri thức, KH&CN và đặc thù riêng có của đất nước, con người Việt Nam, mỗi tập thể và mỗi cá nhân. Trong đó, Thủ tướng yêu cầu tập trung thực hiện tốt một số nhiệm vụ sau.

Một là, tăng cường nhận thức về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của khởi nghiệp ĐMST. Gắn khởi nghiệp ĐMST với giải quyết những điểm nghẽn, khó khăn, thách thức của đất nước, địa phương, cơ quan, đơn vị, nhất là những vấn đề liên quan đến thích ứng với biến đổi khí hậu, phát triển kinh tế xanh, kinh tế số, kinh tế tuần hoàn, kinh tế tri thức, giải quyết các bài toán về cạn kiệt tài nguyên, già hóa dân số, phát triển bền vững, tăng cường hiệu quả quản trị quốc gia, nâng cao năng suất, chất lượng lao động... góp phần thực hiện thắng lợi các

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính phát biểu chỉ đạo tại Chương trình Dấu ấn Techfest - Whise 2023.

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính trao giải cho Top 10 của Cuộc thi Tìm kiếm tài năng khởi nghiệp ĐMST quốc gia 2023.

nhệm vụ mà Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII đã đề ra.

Hai là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy, chính quyền; có công cụ và chính sách đột phá nhằm thúc đẩy ứng dụng công nghệ và ĐMST để nâng cao năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp, địa phương, quốc gia. Khuyến khích những ý tưởng mới, những kế hoạch sáng tạo, những cá nhân dám nghĩ, dám làm, dám đột phá để giải quyết các vấn đề đặt ra trong thực tế của đất nước và góp phần giải quyết các vấn đề toàn cầu.

Ba là, tập trung xây dựng, hoàn thiện thể chế, cơ chế, chính sách thúc đẩy thị trường vốn, nhân lực, khoa học, công nghệ, sản phẩm mới... liên quan đến khởi nghiệp ĐMST theo hướng phù hợp với cơ chế thị trường và thông lệ quốc tế. Đồng bộ hóa các quy định, quy chế, chính sách có liên quan; có cơ chế thí

điểm, đầu tư mạo hiểm, chấp nhận rủi ro nhằm tháo gỡ các nút thắt, rào cản, tạo điều kiện, môi trường thuận lợi cho khởi nghiệp ĐMST; khuyến khích đặt hàng, công nhận sản phẩm, dịch vụ mới để tạo niềm tin cho thị trường.

Bốn là, phát triển đồng bộ hệ thống ĐMST quốc gia, ngành, vùng, các khu công nghệ cao, "vườn ươm sáng tạo", trong đó lấy doanh nghiệp làm trung tâm và các viện nghiên cứu, trường đại học là chủ thể nghiên cứu và ĐMST. Thúc đẩy mạng lưới khởi nghiệp ĐMST, phát triển các tổ chức trung gian, môi giới, sàn giao dịch vốn, các quỹ đầu tư, các tổ chức hỗ trợ về pháp lý, quản lý... để hình thành hệ sinh thái làm "bệ đỡ" cho khởi nghiệp ĐMST. Xây dựng văn hóa khởi nghiệp quốc gia, đặc biệt trong thế hệ trẻ.

Năm là, phát triển mạnh mẽ nguồn nhân lực cho khởi nghiệp sáng tạo, trang bị kiến thức, kỹ năng và khuyến khích tinh thần khởi nghiệp ĐMST từ các bậc học phổ thông và ngay từ những ngày đầu khi thanh niên có ý tưởng lập nghiệp. Đẩy mạnh phát triển giáo dục, khoa học - công nghệ, kỹ thuật làm nền tảng phát triển doanh nghiệp khởi nghiệp ĐMST. Có chiến lược, kế hoạch cụ thể đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao trong lĩnh vực KH&CN gắn với nhu cầu của doanh nghiệp và xã hội, đáp ứng đòi hỏi của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Sáu là, tăng cường thu hút, đa dạng hóa các nguồn lực tài chính hỗ trợ khởi nghiệp ĐMST từ nhiều nguồn khác nhau (Nhà nước, các nhà đầu tư tư nhân, các quỹ đầu tư chuyên nghiệp, các tập đoàn, tổ chức quốc tế, cá nhân và cộng đồng). Đẩy mạnh các phương thức hợp tác đầu tư phù hợp, hiệu quả trong hoạt động khởi nghiệp ĐMST.

Thủ tướng bày tỏ mong muốn thông qua sự kiện này, các nhà quản lý, nhà đầu tư, nhà khoa học, cộng đồng doanh nghiệp và đại diện bộ, ngành, địa phương sẽ thu được nhiều kinh nghiệm quý, bài học hay. Đồng thời, Thủ tướng kêu gọi các nhà khoa học, các tổ chức, doanh nghiệp, nhà đầu tư trong và ngoài nước đóng góp tích cực hơn vào hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST của Việt Nam. Thủ tướng nhấn mạnh, cần thúc đẩy ĐMST cả theo chiều rộng và chiều sâu, tập trung vào các ngành mới nổi, các địa bàn, địa phương trọng điểm.

Thảo Dương - Quang Hưng